

De natuur in de kijker: de magnolia

Eind april heeft u haar waarschijnlijk in al zijn pracht zien bloeien: de magnolia, in de volksmond gekend als de tulpenboom.

De benaming 'Magnolia' is afkomstig van Pierre Magnol, een Franse plantkundige. Het was Charles Plumier die in 1703 de soort beschreef op het Caribische eiland Martinique. Deze boom was bij de plaatselijke bevolking bekend als de 'Talauma'. Plumier vernoemde deze 'nieuwe' soort naar zijn collega-botanist Magnol. Voor Plumier hadden reeds andere plantkundigen de magnolia beschreven, maar steeds onder andere benamingen.

De plantensoort magnolia kent vele varianten: zo'n 210. De soort groeit en bloeit over het grootste deel van de aarde: Noord-, Centraal- en Zuid-Amerika, Europa, West-India, (Zuid)oost-Azië, Australië en Nieuw-Zeeland.

Magnolia's zijn altijd gekend geweest bij de Chinezen en Japanners. Ook de Spanjaarden die Midden- en Zuid-Amerika veroverden, vermeldden het bestaan van deze soort. De magnolia werd voor de eerste keer ingevoerd in Europa 1688. Toen stuurde John Bannister, Engels missionaris en plantenverzamelaar een exemplaar van de magnolia uit de Amerikaanse staat Virginia naar Henry Compton, de bisschop van Londen. De eerste magnoliaboom had dus al zijn weg naar Europa gevonden voor Plumier zijn Talauma vond op Martinique en hem de naam 'Magnolia' gaf.

De magnolia is, evolutionair gezien, een zeer oude plantensoort. Fossielen van de magnolia, daterend van 20 miljoen jaar geleden, werden reeds teruggevonden. Daarnaast werden ook fossiele resten ontdekt van planten die geïdentificeerd kunnen worden als behorend tot de familie van de Magnoliaceae. Deze resten zijn tot 95 miljoen jaar oud.

Dat de magnolia 'primitief' is, valt nog steeds te zien aan het uitzicht van zijn bloemen. De soort ontwikkelde voor er bijen bestonden, wat betekende dat de plant afhankelijk was van kevers voor haar voortplanting. De magnolia ontwikkelde zich dus op zo'n manier, dat hij aangepast was aan bestuiving door kevers. Hierdoor zijn de bloembladen hard en dik, zodat ze niet beschadigd raakten

door de krioelende en vretende kevers. Nog een primitief kenmerk van de magnolia is dat de kelk- en kroonbladen niet onderscheidbaar zijn.

De Amerikaanse staten Mississippi en Louisiana kozen beide de magnolia als officiële 'state flower'. Mississippi wordt eveneens de 'Magnolia State' genoemd door de overvloed aan magnoliabomen daar.